JURIDISKĀS KOLEDŽAS
VĒSTNESIS
Nr. 18 2022. gada novembris

Par profesiju, karjeru un ne tikai – docētāja viedoklis

Saruna ar Juridiskās koledžas docētāju - ģenerāli Normundu Grūbi, Valsts policijas priekšnieka vietnieku, Galvenās administratīvās pārvaldes priekšnieku.

Kādi tad ir mūsu koledžas studenti docētāja skatījumā?

Šogad man Juridiskajā koledžā aprit 20 darba gadi. Pa šo laiku auditorijās satikti simtiem studentu: gan jaunieši, kuri studijas uzsākuši tūlīt pēc vidusskolas, gan cilvēki ar dzīves pieredzi un jau iepriekš iegūtu augstāko izglītību. Ir bijuši ļoti centīgi studenti un ne tik čakli. Jāatzīst, ka šodien ir mainījusies studentu attieksme pret studijām, viņi zina, kāpēc ir izvēlējušies studēt. Viņi ir zinātkāri, iesaistās diskusijās, gatavi paust savu viedokli, argumentēt to. Pats studiju process ir ļoti izaicinošs un studējošajam ir jābūt gana stipram, lai mācības varētu sabalansēt gan ar darbu, gan privāto dzīvi. Vienmēr Juridiskajā koledžā ir studējuši arī policijas darbinieki un man ir patīkami redzēt viņu profesionālo izaugsmi, virzību pa karjeras kāpnēm.

Mana priekšrocība docētāja darbā – pats esmu bijis visu laiku saistīts ar valsts pārvaldi. Kad Juridiskajā koledžā uzsāku docēt Administratīvo tiesību un Administratīvā procesa studiju kursus, vadīju Valsts policijas Talsu rajona policijas pārvaldi. Ilgus gadus docēju Ventspils un Liepājas filiālēs. Īsi sakot, studiju kursos apskatāmos jautājumus var ļoti labi sasaistīt ar aktuālajām lietām praksē: teoriju, tiesisko regulējumu, un tad studentam tas jau kļūst saistoši.

Kļūt par policijas darbinieku… Tā bija Jūsu sapņu profesija jau no bērnības, skolas laikiem, vai lomu ir nospēlējis "viņa augstība - gadījums"?

Esmu lauku puika. Līdz ar to kopš bērnības profesijas izvēle vairāk tika saistīta tieši ar lauku darbiem. Traktora vadīšanas tiesības ieguvu vēl mācoties Jaunpils vidusskolā, kas deva iespēju man kā skolēnam nedaudz piestrādāt vasarās un arī rudens talkās. Taču tad 12. klasē "Lauku Avīzē" (šobrīd "Latvijas Avīze") izlasīju rakstu, ka tiek dibināta jauna augstskola – Iekšlietu ministrijas akadēmija (vēlāk tā tika pārdēvēta par Latvijas Policijas akadēmiju), kurā varēs iegūt gan juridisko, gan policijas darbinieka profesionālo izglītību. Vienlaikus tur bija norāde, ka studējošie saņems stipendiju. Tas viss kopumā uzrunāja.

Studijas akadēmijā bija sadalītas pa posmiem. Ar katru nākamo posmu studējošo skaits palika arvien mazāks un mazāks. Ja studijas 1991. gadā uzsāka ap 360 studentiem, tad 1996. gadā absolvēja 88, iegūstot jurista kvalifikāciju tiesību zinātnes specialitātē. Pēc Latvijas Policijas akadēmijas absolvēšanas es dienestu turpināju Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes Smagu noziegumu atklāšanas un koordinācijas pārvaldē inspektora, pēc tam sevišķi svarīgu lietu inspektora amatā. Paralēli turpināju studijas neklātienē Latvijas Policijas akadēmijā maģistratūrā, rezultātā iegūstot maģistra grādu tiesību zinātnē 2002. gadā.

Par darba gaitām runājot, no 1999. gada oktobra līdz 2009. gada septembrim vadīju Valsts policijas Talsu rajona policijas pārvaldi, pēc 2009. gada reformas Valsts policijā – Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldes Talsu iecirkni, un tad no 2010. gada aprīļa līdz 2018. gada janvārim – Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldi.

Turpinājums 2. lpp. ▸

► *Turpinājums no 1. lpp.*

Laikā no 2018. gada februāra līdz 2020. gada decembrim ieņēmu Valsts policijas Galvenās administratīvās pārvaldes priekšnieka vietnieka amatu, bet kopš 2021. gada janvāra esmu Valsts policijas priekšnieka vietnieks, Galvenās administratīvās pārvaldes priekšnieks. Ar Ministru kabineta 2022. gada 13. aprīļa rīkojumu man ir piešķirta ģenerāļa speciālā dienesta pakāpe.

Īsumā par strukturālo reformu ieviešanu Valsts policijā, jo Jūs bijāt iesaistīts šai procesā.

2018. gadā vadīju darba grupu, kuras uzdevums bija visaptveroša Valsts policijas funkciju un institucionālās sistēmas analīze un priekšlikumu sagatavošana strukturālo pārmaiņu veikšanai (Valsts pārvaldes reformu plāns 2020). Rezultātā tapa izvērtēšanas ziņojums ar priekšlikumiem par veicamajiem pasākumiem strukturālo pārmaiņu ieviešanai un darba organizācijas pilnveidošanai. Paralēli koordinēju Eiropas Komisijas Strukturālo reformu atbalsta Ģenerāldirektorāta (DG-REFORM) finansētā projekta "Iekšlietu nozares iestāžu darbības efektivitātes paaugstināšana Latvijā", 1. posma (SRAP 1) realizāciju Valsts policijā. Projekta ietvaros piesaistītie eksperti no Somijas policijas, Igaunijas policijas, Lietuvas policijas, Somijas Iekšlietu ministrijas izstrādāja nozīmīgas strukturālo pārmaiņu iniciatīvas Valsts policijas darbības efektivitātes uzlabošanai. Pēc tam tika realizēts 2. posms (SRAP 2), kura mērķis bija izvērtēt Valsts policijas īstenotos procesus (pirmstiesas izmeklēšanu, licencēšanu un atļauju izsniegšanu ieroču īpašniekiem un pircējiem), salīdzinot ar ārvalstu labās prakses piemēriem, un piedāvāt risinājumus procesu efektivitātes paaugstināšanai, t.sk., digitalizācijai. Tad sekoja 3. posms (SRAP 3) ar mērķi – būtiski pilnveidot stratēģiskās plānošanas un rezultātu pārvaldības procesus iekšlietu nozarē, arī Valsts policijā.

Rezultātā tika izstrādāts un apstiprināts rīcības plāns pārmaiņu (ieteikumu un rekomendāciju) īstenošanai. Pašlaik notiek aktīvs darbs pārmaiņu īstenošanā vairākos virzienos. Tiek veiktas strukturālas pārmaiņas visos Valsts policijas līmeņos – iecirkņos, reģionu pārvaldēs un centrālajā līmenī. Tiek apvienoti iecirkņi, ieviests grupu vadības princips, uzmanību īpaši pievēršot reaģēšanas spēju uz notikumiem uzlabošanai, prevencijas darba realizācijai, kriminālprocesu un administratīvo pārkāpumu procesu izmeklēšanai.

Ar 2022. gada 1. jūliju darbu uzsāka jaunas Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes struktūrvienības, bet no 1. novembra - jauni apvienotie iecirkņi Vidzemes reģiona pārvaldē, tāpat veiktas arī izmaiņas reģiona pārvaldē. No 1. decembra strukturālās pārmaiņas tiks ieviestas Zemgales reģiona pārvaldē, pēc tam Kurzemes reģiona pārvaldē, Latgales reģiona pārvaldē un Rīgas reģiona pārvaldē. Strukturālās pārmaiņas notiks pakāpeniski līdz 2023. gada 1. jūlijam. Lielākais izaicinājums, ieviešot pārmaiņas, ir nezaudēt nevienu esošo policijas darbinieku.

Kāda ir tā pievienotā vērtība, kas Valsts policijas priekšnieka vietniekam, Galvenās administratīvās pārvaldes priekšniekam sniedz gandarījumu darba dienas vai nedēļas beigās, pēc kāda projekta vai aktivitāšu noslēguma?

Pienākumu loks un atbildība pašreizējā amatā ir ļoti plaša. Tā ietver gan nodrošinājumu un apgādi, gan stratēģisko plānošanu un pārmaiņu ieviešanu, gan juridisko nodrošinājumu un projektu vadību. Neatkarīgi no darba plānošanas, mana ikdiena bieži vien ir saistīta ar "ugunsgrēku dzēšanu". Sirdsmiers iestājas tai brīdī, kad ir rasts risinājums akūtām un sarežģītām problēmām.

Pārmaiņas Valsts policijā notiek kopš 2009. gada un vēl turpinās. Gandarījumu sniedz rezultāti, kas tiek sasniegti pēc ilgstoša komandas darba, neatkarīgi no tā, vai tie ir saistīti ar Valsts policijas nodrošinājuma jautājumiem, piemēram, šobrīd saņemam jaunās dienesta automašīnas, vai infrastruktūras uzlabošanas rezultātiem, vai pārmaiņu realizāciju.

Vispār jau darbā un brīvajos brīžos visbiežāk paļaujos pats uz sevi. Mani vaļasprieki ir ceļojumu plānošana, ceļošana un fotografēšana, patīk eksperimentēt un apgūt jaunas ēdienu receptes.

Intervēja: **Anita Rudziša**
Foto no N. Grūbja personīgā arhīva

Jaunie likumu grozījumi stiprina koledžas

Latvijas Republikas Saeima 2022. gadā divreiz – 3. martā un 15. septembrī pieņēma būtiskus grozījumus Profesionālās izglītības likumā, kas reglamentē koledžu uzdevumus, kā arī nostiprina to statusu un darbību profesionālās augstākās izglītības sistēmā. Latvijas Koledžu asociācija un Juridiskās koledžas vadība aktīvi piedalījās šo grozījumu tapšanā gandrīz trīs gadu garumā kopā ar Izglītības un zinātnes ministrijas pārstāvjiem, augstskolu rektoriem, ekspertiem un deputātiem Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijā. Pēc garām, ļoti saspringtām un pretrunu pilnām diskusijām sasniegtais rezultāts un likumos no jauna iekļautās normas mūs ne tikai apmierina, bet paver vēl plašākas iespējas koledžām un to studentiem.

Apsveicami – likumā pirmoreiz skaidri un nepārprotami definēts koledžu statuss un kliedētas jebkādas šaubas par koledžu piederību augstākās izglītības telpai Eiropas un Boloņas procesa izpratnē. Profesionālās izglītības likumā iekļauts jauns – 16.[7] pants, kas nosaka: "Koledža ir profesionālās augstākās izglītības iestāde, kura īsteno īsā cikla profesionālās augstākās izglītības programmas, kas dod iespēju iegūt piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju." Tātad līdz šim Latvijā jau vairāk kā 20 gadus pastāvējušais koledžu izglītības apzīmējums "pirmā līmeņa profesionālā augstākā izglītība" kopš 2022. gada 1. aprīļa aizstāts ar jaunu – Eiropā atpazīstamu un plašāk lietotu apzīmējumu "īsā cikla profesionālā augstākā izglītība", ko likumdevējs 1. panta otrajā daļā jaunajā 10.[1] punktā definē kā augstākās pakāpes profesionālo izglītību, kas dod iespēju iegūt piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju, piebilstot, ka īsā cikla profesionālā augstākā izglītība ir daļa no pirmā cikla (bakalaura) profesionālās augstākās izglītības. Te jāatzīmē, ka jaunais apzīmējums nemaina iepriekš (kopš 2000. gada) Latvijā lietotā apzīmējuma būtību un agrāk izdotajos koledžas diplomos norādītā izglītība tiks automātiski pielīdzināta "īsā cikla profesionālajai augstākajai izglītībai". Diplomus ar šo jauno izglītības formulējumu mūsu koledžas studenti pirmo reizi saņems 2022. gada rudens izlaidumā.

Juridiskās koledžas pirmkursnieki uzsāk studijas (8.10.2022.). Foto: Jānis Klieders

2023. gadā atbilstoši Profesionālās izglītības likuma 6. panta grozījumiem koledžu absolventus sagaida vēl viens jaunums – turpmāk koledžu sekmīgi beigušie studenti saņems divus dokumentus līdzšinējā diploma vietā, t.i., diplomu par īsā cikla profesionālo augstāko izglītību un vēl profesionālās kvalifikācijas apliecību, piemēram, apliecību par jurista palīga vai grāmatveža kvalifikāciju.

Profesionālās izglītības likuma 16.[7] panta redakcijā izvērsti koledžas darbības mērķi, t.sk. sagatavot speciālistus darba tirgum, veicinot studējošo radošumu, atbildīgumu un konkurētspēju; veikt lietišķos pētījumus; nodrošināt studējošiem iespēju turpināt studijas atbilstošās bakalauru studiju programmās; īstenot teorētisko zināšanu apguvi praksē. Šajā pantā iekļautas arī koledžu tiesības īstenot kopīgas īsā cikla profesionālās augstākās izglītības programmas ar citām koledžām un augstskolām Latvijā un ārzemēs. Juridiskā koledža šajā virzienā jau ir uzsākusi sarunas ar partneriem Turcijā un Lietuvā.

Izmaiņas skar arī koledžu pārvaldes sistēmu. Tāpat kā līdz šim koledžu vadīs direktors, taču tagad ir noteikts direktora amata termiņš, kas nepārsniedz piecus gadus, un ne vairāk kā divas reizes attiecīgajā koledžā. Koledžu līdzšinējo padomju vietā to funkcijas pildīs divas dažādas institūcijas – dome un konvents. Koledžas dome turpmāk būs koledžas personāla pārstāvju koleģiāla vadības un lēmējinstitūcija, kas būs atbildīga par studiju programmu attīstību un to atbilstību starptautiskajiem standartiem. Domes sastāvā darbosies koledžas direktors un viņa vietnieki, studējošo pārstāvji, kā arī akadēmiskā un vispārējā personāla pārstāvji. Akadēmiskais personāls domē veidos vairākumu, bet studējošo īpatsvars būs ne mazāks par 20 procentiem. Konvents, savukārt, iecerēts kā koleģiāla padomdevēja institūcija, lai veicinātu koledžas attīstību saskaņā ar darba tirgus prasībām. Tas nozīmē, ka šajā institūcijā kopā ar koledžas darbiniekiem un studentiem darbosies darba tirgus pārstāvji, kuri līdz šim bija koledžas padomes locekļi.

Jaunajā likuma redakcijā iekļauts pants par studējošo pašpārvaldi. Profesionālās izglītības likuma 20.[1] pants nosaka, ka koledžas studējošie pēc savas iniciatīvas ir tiesīgi izveidot studējošo pašpārvaldi, lai risinātu jautājumus, kas saistīti ar studējošo interesēm koledžā, līdzdarbotos koledžas darba organizēšanā un iesaistītos studiju procesa pilnveidē. Koledžas studējošo pašpārvalde ir vēlēta, neatkarīga studentu tiesību un interešu pārstāvības institūcija, kuras tiesības atrunātas likuma grozījumos.

Daudzus koledžu darbības aspektus turpinās regulēt Augstskolu likums, kurā arī izdarīti vairāki grozījumi. Viens no tiem skar koledžās lietoto kredītpunktu sistēmu, ko turpmāk paredzēts pielīdzināt Eiropas kredītpunktu sistēmai (ECTS). Tas nozīmē, ka, piemēram, līdzšinējo 2 kredītpunktu vietā tagadējā Latvijas sistēmā, turpmāk būs 3 kredītpunkti Eiropas kredītpunktu sistēmā, ko turpmāk redzēsim absolventu diplomu pielikumos.

Tālavs Jundzis
Juridiskās koledžas direktors

Erasmus+

Francija

Erasmus+ mobilitātes ietvaros studējošie regulāri izmanto iespēju doties praksē uz ārvalstu uzņēmumiem vai iestādēm, kas atrodas kādā no programmas dalībvalstīm. Tās ir 28 Eiropas Savienības (ES) dalībvalstis – Austrija, Beļģija, Bulgārija, Čehija, Dānija, Francija, Grieķija, Horvātija, Igaunija, Itālija, Īrija, Kipra, Latvija, Lielbritānija, Lietuva, Luksemburga, Malta, Nīderlande, Polija, Portugāle, Rumānija, Slovākija, Slovēnija, Somija, Spānija, Ungārija, Vācija, Zviedrija; 3 Eiropas Ekonomiskās zonas (EEZ) dalībvalstis – Islande, Lihtenšteina, Norvēģija; 2 ES kandidātvalstis – Turcija, Ziemeļmaķedonijas Republika. Prakses mobilitātes periods: 2 – 12 mēneši.

Es *Erasmus+* mobilitātei izvēlējos *Organisation Française de la Coopération Internationale* (OFCI), kas organizē un piedalās starptautiska mēroga projektos Francijā un ārvalstīs. Prakses vieta atradās Rubē (*Roubaix*) pilsētā Francijas ziemeļu daļā. Lielākais izaicinājums, ar ko te nācās saskarties, bija valodas barjera, jo ierodoties šai valstī sapratu, ka angliski francūži runā ļoti nelabprāt.

Ņemot vērā Covid-19 izraisītās pandēmijas ierobežojumus un situāciju pasaulē, ikdiena ofisā bija salīdzinoši mierīga, organizācijas darbs – ierobežots. Piemēram, nebija iespējas doties projekta ietvaros uz citām valstīm, t.i., pie OFCI sadarbības partneriem. Tāpat nenotika pasākumi klātienē. Taču es iesaistījos virtuālo pasākumu organizēšanā mēdijos, veicu tīmekļa vietnes atjaunošanu (ievietoju tajā aktuālo informāciju un rakstus). Man uzticēja atskaites sagatavošanu par organizācijas darbību 2020. gadā. Pie viena apguvu darbu ar dažādām datorprogrammām, piemēram, *Photoshop, Canva*.

OFCI vada direktoru padome, bet kolektīvs ir multikulturāla sastāva komanda. Ik pa laikam ofisā ierodas jauni kolēģi no citām valstīm, kas padara ikdienu ekspresīvāku un interesantāku. Prakses periodā strādāju ar kolēģiem no Itālijas, Spānijas un Horvātijas. Kolektīvs tāds draudzīgs, varējām viegli sastrādāties, vien reizēm tik bija jūtamas kultūras atšķirības, kas arī ir aizraujoši, liek kaut ko iemācīties, iziet no savas komforta zonas.

Prakses galvenie uzdevumi bija nostiprināt studiju laikā iegūtas zināšanas un prasmes: darbs komandā, efektīva laika organizācija, projektu vadība, administratīvo uzdevumu veikšana, pasākumu organizēšana, dalība kandidātu atlasē, tikšanās ar brīvprātīgajiem, kuri darbojas organizācijas labā utt.

Esmu apmierināta ar prakses vietas izvēli, šo Francijā aizvadīto laikposmu un pateicīga par iespēju, ko piedāvā Juridiskā koledža saviem absolventiem. *Erasmus+* prakses mobilitāte ir lieliska un vērtīga pieredze, arī viens no variantiem pabūt ārpus Latvijas robežām, vienlaikus paplašinot savu redzesloku.

Santa Broka
Cilvēkresursu studiju programmas absolvente

Grieķija

Pieredzes apmaiņas brauciena laikā šovasar kopā ar kolēģiem man bija iespēja iepazīties ar studiju darba organizāciju vienā no mācību centriem Krētas salā. Juridiskajā koledžā darba pienākumi man ir saistīti ar tālmācības organizēšanu un vadīšanu, tāpēc ļoti noderīgi bija salīdzināt, kā studiju process tiek organizēts citur.

Mūžizglītības centrs "Oloklirosi" (dib. 1995. g.) atrodas netālu no Hēraklejas - Agia Varvarā. Tas piedāvā plašu tālākizglītības spektru, t.i., izglītības un profesionālās apmācības pakalpojumus bezdarbniekiem, sociāli mazaizsargātām iedzīvotāju grupām, arī strādājošajiem par mūsdienīgām tēmām, kas atbilst darba tirgus reālajām vajadzībām, t.sk. dažāda veida kvalifikācijas paaugstināšanu, konsultācijas uzņēmējdarbībā, kā arī apmācības un konsultācijas juridiskajos un nodokļu jautājumos. Mācību centram ir sadarbības tīkls ar lielākajiem uzņēmumiem, līdz ar to viņi ir atvērti arī sadarbībai, lai varētu nodrošināt mūsu studentus ar prakses vietām.

Grieķiju un Krētas salu apmeklēju pirmo reizi, viss likās tik interesants! Paldies grieķu kolēģiem, kuri mūs uzņēma un iepazīstināja ne tikai ar mācību iestādi, bet arī ar kultūras objektiem un nacionālo virtuvi. Visvairāk atmiņā palicis Arheoloģijas muzejs Hēraklejā – viens no lielākajiem Grieķijā, arī Knosas pils – angļu arheologa Artura Evansa mūža darbs, kurš izrakumus te uzsāka 19. gs. beigās. Salā no laika gala aug lieliski olīvkoki. Olīvas te lieto ikdienas ēdienreizēs, no tām iegūst augstvērtīgu eļļu, izmanto kosmētikas ražošanā, bet no koksnes darina rotaslietas. Cilvēki Grieķijā ir draudzīgi, atvērti, ļoti orientēti uz tūrisma nozari. Atbilstoši karstajam klimatam viņi nemēdz steigties, nav tik punktuāli, tomēr vienmēr silti un sirsnīgi sagaida viesus, liekot tiem justies gaidītiem.

Šī bija mana pirmā *Erasmus+* mobilitāte, un noteikti varu apgalvot, kā tā deva ne tikai pieredzi profesionālajā jomā, bet arī plašāku skatījumu uz dzīvi citā valstī, tās kultūru un iedzīvotājiem.

Inese Staņislavska
izglītības metodiķe

Bulgārija

Šovasar Burgasas Brīvajā universitātē Bulgārijā man docētāju *Erasmus+* mobilitātes ietvaros bija uzticēts pārstāvēt Juridisko koledžu, vadīt lekcijas, kā arī sniegt informāciju par mūsu studiju programmām un pētniecības metodēm. Klātesošajos lielu interesi raisīja diskusija par kiberdrošības jautājumiem un tālmācības izaicinājumiem mūsdienās. Šai sakarā izmantoju iespēju un uzaicināju bulgāru kolēģus un studējošos apmeklēt Latviju. Juridiskās fakultātes dekāne Marija Neikova ierosināja uzrakstīt kopīgu pētījumu par bēgļu jautājumu: par to, kā ar šo problēmu mēs Latvijā tiekam galā, savukārt universitātes mācībspēki atspoguļotu Bulgārijas situāciju, kur caur Burgasas ostu šogad plūst Ukrainas kara bēgļu straumes.

Izzinoša bija iepazīšanās ar universitātes infrastruktūru, piemēram, tiesvedības zālē varējām apskatīt senus juridiskos dokumentus, lietu materiālus u.c. Ar interesi noklausījos kaimiņvalstu kolēģu ziņojumus: Karols Juška no Krakovas Pedagoģiskās universitātes prezentēja savu pētījumu par krimināltiesību pierādījumu teoriju. Marta Laveda Boksa, kura pārstāvēja Almērijas Universitāti, stāstīja par *Erasmus+* aktivitātēm Spānijā. Profesore Slavka Demitrova no Cirilas Universitātes Slovākijā savā ziņojumā skaidroja kultūras, ģeogrāfiskos aspektus un ieguvumus *Erasmus+* programmu realizācijā.

Te jāpiebilst, ka neskatoties uz dalībnieku daudznacionālo sastāvu, mācībspēki brīvi runāja angļu valodā gan oficiālajos pasākumos, gan brīvajā laikā. Bez šaubām, lietā tika liktas arī bulgāru, spāņu, poļu, slovāku un vācu valodas zināšanas.

Universitātē man bija lekcijas 8 stundu apjomā Eiropas administratīvajās tiesībās, stāstīju par publiskajiem līgumiem un problēmām iepirkumu procedūrās, mēģināju izskaidrot dizaina domāšanas metodes juridiskajās studijās, izmantojot Aristoteļa teorijas par elementiem: zeme, ūdens, gaiss un uguns. Šī mācība par elementiem guva ievērojamu atzinību klausītājos, tā ir neparasta tiesību izpratne, kas prasa iztēli.

Runājot par kultūras programmu – brauciens uz seno bulgāru pilsētu Nesebaru atstāja ļoti spilgtu iespaidu. Vecākā pilsētas daļa atrodas uz pussalas, kas ar cietzemi savienota ar šauru zemes strēli. Visapkārt cietokšņi, senas baznīcas, arī drupas. Šai pilsētā-muzejā esošās vērtības ataino Bulgārijas kultūru un vēsturi. Noderīgas zināšanas tika gūtas arī no ekskursijas uz Burgasas jūras ostu, muitu un pilsētas apmeklējums vainagojās ar lielisku skatu uz Melnās jūras piekrasti. Pievienotā vērtība un atmiņā paliekošais – nacionālā virtuve, dienvidu saule un pelde jūrā vairākas reizes dienā.

Nikolajs Ozoliņš
Juridiskās koledžas docētājs

Apmaiņas programmā pie mums – Turcijas universitātes studenti

Juridiskajā koledžā regulāri ierodas apmaiņas programmas studenti no ārvalstīm. Arī šis gads nav izņēmums. Septembrī Tiesību zinātņu programmā studijas uzsāka 3 meitenes no Turcijas *Erzincan Binali Yildirim* universitātes: Bušra Batuka (*Büşra Batuk*), Aisuna Renčbera (*Aysun Rençber*) un Tugče Filema (*Tuğçe Filem*).

Bušra *Erasmus+* ietvaros studēs jau otro gadu. Studente atzīst, ka studijas Latvijā sniedz iespēju iepazīt cilvēkus, ir ievērojami uzlabojušas viņas angļu valodas zināšanas. Ir arī citi ieguvumi. Studējot Turcijā jauniešiem, piemēram, nav iespējas apvienot mācības ar darbu, ko Bušra veiksmīgi var realizēt te. Aisunai un Tugčei, savukārt, šī ir pirmā pieredze kā apmaiņas programmas studentēm. Meitenēm patīk komunikācija ar cilvēkiem, un jurisprudences studijas izvēlējušās tādēļ, ka grib iemācīties aizstāvēt savas un citu cilvēku tiesības un intereses.

Oktobrī ārvalstu studentu pulkam Juridiskajā koledžā pievienojās Ilaida Akiola (*Ilayda Akyol*) un Četins Erdogans (*Çetin Erdoğan*), abi no *Erzincan Binali Yildirim* universitātes.

Nereti studentus no došanās *Erasmus+* apmaiņas braucienā attur bailes, neziņa un valodas barjera, tomēr vienmēr tam ir arī sava pievienotā vērtība – jaukas atmiņas un studiju laikā iegūtie draugi.

Inese Staņislavska
izglītības metodiķe

Jaunu pakalpojumu ieviešana koledžā

Microsoft 365 ir mākonī izvietots programmu un pakalpojumu komplekts, kas paredzēts mūsdienu darba un studiju videi. Tas apvieno pazīstamās *Office* programmas ar tiešsaistes produktivitātes pakalpojumiem, piedāvājot efektīvus uzņēmējdarbības pakalpojumus (tīmekļa konferences, e-pasts, mākoņkrātuve). Microsoft 365 sniedz lietotājiem drošu piekļuvi jebkurā laikā un no jebkuras vietas uzņēmuma e-pastam, darba kalendāriem, ziņojumapmaiņai, konferencēm un datu koplietošanai, ietverot virkni jaunu risinājumu, kas nodrošina augstāku darba produktivitāti, aizsargā datus, pieļauj veiksmīgu integrāciju ar citiem IT risinājumiem un programmām, kā arī sekmē procesu izpildi, strādājot attālināti.

Sākot ar jauno studiju gadu Juridiskā koledža sadarbībā ar uzņēmumu "Hortus Digital" ievieš gan darbiniekiem, gan studentiem šo Microsoft 365 pakalpojumu, kas nodrošina, ka darbiniekiem minētā programma ir pieejama līdz 5 darba stacijām, izmantojot A3 plānu, bet studentiem (saskaņā ar A1 plānu) pakalpojums ir pieejams pārlūkprogrammā. Klienti tādējādi izmanto aktuālākās versijas e-pastam, *Word*, *Excel*, *Power Point*, kalendāram, jo atjauninājumi tiek veikti attālināti. Pateicoties mākoņpakalpojumiem, katram Juridiskās koledžas darbiniekam, docētājam un studentam, kurš izmanto Microsoft 365, ir nodrošināta datu krātuve līdz 1TB apjomam, kur viņš var uzglabāt savus dokumentus vai studiju procesā izstrādātos darbus un, izmantojot mākoņpakalpojumu koplietošanas funkciju, darboties ar kolēģiem komandā. Pašlaik minēto pakalpojumu jau izmanto 100 Juridiskās koledžas studenti, 15 darbinieki un 20 docētāji.

Otrs tehnoloģiskais jaunums, kas tiek ieviests Juridiskajā koledžā sadarbībā ar uzņēmumu "SIA WEB Masters", ir atjaunotā mācību vadības sistēma *Moodle* – https://estudijas.jk.lv/. Jaunā sistēma liek akcentu uz pašvadītu mācību procesu. Ikviens students, kurš jau lieto Microsoft 365 pakalpojumu, tagad ar vienu lietotājvārdu un paroli var pieslēgties gan savam studiju e-pastam, gan *Moodle* videi, t.i., ērti piekļūt Juridiskās koledžas sistēmām.

Normunds Pauders
programmētājs

Ko mēs zinām par Juridiskās koledžas logo

Juridiskās koledžas logo veido liektas formas sirpim līdzīgas divas vienādas mēnessveidīgas plaknes tumši zaļā krāsā ar sudraba apli starp tām. Zem šī grafiskā attēla ir uzraksts "Juridiskā koledža" (pirmais vārds – tumši zaļā, otrais – sudraba krāsā). Logo tika veidots pēc koledžas pasūtījuma 2000. gada nogalē – gandrīz vienlaikus ar koledžas dibināšanu. Tā autors ir viens no redzamākajiem scenogrāfiem un pieprasītākajiem māksliniekiem Latvijā – Aigars Ozoliņš, toreizējais Dailes teātra galvenais mākslinieks.

Vārds "logo" jeb "logotips" cēlies no grieķu valodas un apzīmē "nospiedumu". Mūsdienās ar to saprot grafisku attēlojumu, zīmi vai simbolu, kas ļauj atšķirt vienu uzņēmumu no cita. Logo jeb logotips uzskatāms par uzņēmuma "seju", kas veicina tā atpazīstamību.

2004. gadā Juridiskās koledžas logo tika reģistrēts Latvijas Republikas Patentu valdē kā Latvijas preču zīme. Taču mūsu logo nav tikai preču zīme vien. Šis grafiskais attēls slēpj sevī būtisku filozofisku ideju, kas pēc būtības atspoguļo koledžas misiju, un tā krāsas asociējas ar noteiktiem simboliem un ir psiholoģiski nozīmīgas.

Koledžas misija ir mācīt studentiem ne tikai tiesību zinātnes, bet arī jebkurā studiju programmā pieņemt pārdomātus, rūpīgi izsvērtus, līdzsvarotus un līdz ar to iespējami objektīvus, patiesus un taisnīgus lēmumus, kas balstās uz iegūtajām zināšanām, prasmēm un prakses atziņām. To visu varam "lasīt" un, vēlams, nemitīgi sev atgādināt, skatoties gan ar acīm, gan ar prātu Juridiskās koledžas logo grafiskajā attēlā. Šīs divas tumši zaļās, sirpim līdzīgās plaknes, kuras it kā aptver sudraba apli jeb kodolu, nepārprotami simbolizē klasisko (nu jau varētu teikt – antīko) svaru veidolu ar līdzsvarā esošiem svaru kausiem un atbalsta punktu starp tiem. Svari ir tie, kas simboliski atgādina – liec lietā savas zināšanas, bet vērtē vienmēr un visur katru lietu un situāciju no divām pusēm – labās un sliktās, redzamās un neredzamās, taisnīgās un netaisnīgās – tikai tad nonāksi līdz problēmas būtībai un patiesības kodolam, ko simbolizē sudraba aplis logo grafiskajā attēlā. Tikai tā nonāksi līdz objektīvākajam un taisnīgākajam lēmumam. Ne velti arī sengrieķu taisnības dieviete Temīda par galveno instrumentu patiesības un taisnības noskaidrošanai izmantoja tieši svarus.

Simboliska un psiholoģiska nozīme ir arī logo grafiskā attēla krāsām – tās ir zaļā un sudraba (dažkārt tiek aizstāta ar pelēku krāsu). Zaļā krāsa, kas ir vispāratzīta dabas, auglības un pilnības krāsa, simbolizē harmoniskumu, līdzsvaru un paškontroli kā īpašības, kas attīstāmas topošajiem speciālistiem arī studiju procesā koledžā. Turklāt tumši zaļā krāsa simbolizē arī ambīcijas, naudu un prestižu – īpašības, bez kurām veiksmīga karjera un panākumi nav iedomājami. Sudraba (arī pelēkā) krāsa ir mazāk manāma starp citām – spilgtākām krāsām. Tāpat kā tas ne reizi vien notiek ar lietas būtību un patiesību cilvēku attiecībās. Tomēr šī krāsa rosina aizdomāties, ko slēpj tās dzīles, uzbur vīzijas, veicina iztēli, rosina intuīciju. Tā attīsta zināšanas, lai saskatītu, kas īsti slēpjas rūpīgi maskētajos pelēko toņu un sudraba dziļumos. Tā liek atmest paviršību, rosina centību un apņēmību, lai iedziļinātos lietas būtībā un atklātu patiesību. Tiesa, ne katram tas izdodas. Taču tāpēc jau mums ir krāsas un simboli, kas atgādina par to, kas ir svarīgs.

Tālavs Jundzis
Juridiskās koledžas direktors
Foto: Jānis Brencis

Juridiskās koledžas 34. izlaidums

2022. gada 6. novembrī "Splendid Palace" Lielajā zālē jaunā parauga diplomu par īsā cikla augstāko izglītību saņēma 122 koledžas absolventi.

Īpaša atzinība – mūsu labākajiem studentiem. Attēlā no kreisās: Daiga Valdmane, Kristīne Driķe, Juridiskās koledžas direktora vietniece Intra Lūce, direktors Tālavs Jundzis, Daiga Rūķe, Anžela Romāne, Karīna Šostaka. Fotografēšanās brīdī klāt nebija Andrejs Ioņins.

Foto: Jānis Brencis

Labākie studentu kvalifikācijas darbi 2022. gada rudens valsts gala pārbaudījumā

Tiesību zinātnes

Ilze Šipkevica "Elektroskrejriteņu tiesiskais regulējums un problemātika ceļu satiksmē", **Linda Šķēle** "Piedāvājumu vērtēšanas kritērijs publiskajos iepirkumos", **Anastasija Ničaja** "Piemaksa par virsstundu darbu ārstniecības iestādē", **Solveiga Beķere** "Neatliekamās medicīnas ārsta palīga kompetence pacientu tiesību ievērošanā pirmsslimnīcas etapā", **Guna Verjanova** "Probācijas uzraudzība".

Cilvēkresursu vadība

Anna Luīze Inģe "Psiholoģiskā vardarbība darba vietā".

Nekustamā īpašuma pārvaldība un apsaimniekošana

Agnese Gailuma "Ēku un teritorijas sanitārā apkope", **Ingrīda Bargā** "Dzīvojamo telpu īres tiesību praktiskie aspekti", **Āris Elsts** "Alternatīvie enerģijas avoti daudzdzīvokļu dzīvojamās mājās", **Svetlana Druviniece** "Dzīvokļu īpašnieku un pārvaldnieka tiesības, pienākumi un atbildība", **Aleksandra Cimbale** "Energoefektivitātes pasākumu analīze un to īstenošana dzīvojamās mājās".

Drošība un personas datu aizsardzība

Vjačeslavs Pogosjans "Iespējas un risinājumi kiberhigiēnas apmācības programmas pilnveidei organizācijā".

Grāmatvedība un finanses

Karīna Šostaka "Darba samaksas aprēķināšana būvniecības uzņēmumā", **Rūdolfs Bētiņš** "Datorprogrammas "Jumis" izmantošana uzņēmumu grāmatvedības uzskaitē".

Latvijas un Bulgārijas diplomātisko attiecību jubileja

Atzīmējot Latvijas un Bulgārijas diplomātisko attiecību simtgadi Latvijas Universitātes Akadēmiskajā bibliotēkā 26. oktobrī tika atklāta izstāde "Bulgārija-Latvija: kultūras un vēsturiskās attiecības".

Foto: Jānis Brencis

Juridiskās koledžas direktora vietniece Intra Lūce tikšanās laikā ar Bulgārijas nerezidējošo vēstnieci Latvijā Selveru Ahmedu Halilu (*H.E. Ms. Selver Ahmed Halil*) pārrunā koledžas sadarbības pieredzi ar Burgasas Brīvo universitāti un apspriež ieceres par starptautiskajiem sakariem ar citām Bulgārijas augstskolām.

Iepazīstam Igaunijas praksi ēku renovācijā

SIA "Force Lex" profesionālās izglītības centrs šovasar, 10. jūnijā nozares profesionāļiem organizēja pieredzes apmaiņas braucienu uz Pērnavu. Aktivitāte notika sadarbībā ar Igaunijas daudzdzīvokļu māju apsaimniekošanas kooperatīvu asociāciju EKYL (*Estonian Union of Co-operative Housing Associations*), kas ir ANO Ilgtspējas mājokļu izcilības centra struktūra. Tikšanās laikā iepazināmies ar kaimiņvalsts dzīvojamo māju pārvaldīšanas juridiskajiem aspektiem, niansēm dzīvokļu īpašnieku biedrību dibināšanā un darbībā.

Kopš 2021. gada igauņiem dzīvojamās mājas energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu nodrošināšana ir noteikta kā obligāta pārvaldīšanas darbība. Igaunijā, līdzīgi kā Latvijā, liela daļa iedzīvotāju mīt padomju laikā būvētajās ēkās, kurām ir jāuzlabo energoefektivitāte. Pērnavā apskatījām vairākas jau atjaunotas daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas, tikāmies ar pārvaldniekiem un māju vecākajiem, diskutējām un uzdevām pavisam konkrētus jautājumus par ēku renovācijas procesu. Ēku atjaunošanā te plaši tiek izmantotas jaunākās tehnoloģijas – rekuperācija, saules paneļi, rūpnieciski ražoti lielizmēra siltināšanas paneļi.

Daudzdzīvokļu dzīvojamo māju iedzīvotāji ir nozīmīga sabiedrības daļa un viņu attieksmei pret savu īpašumu ir būtiska loma nekustamā īpašuma saglabāšanā. Sarunās ar kolēģiem guvām vērtīgas atziņas – tika apzināta igauņu pieredze darbā ar dzīvokļu īpašniekiem, motivācijas metodes, noskaidrotas dzīvojamo māju dzīvokļu īpašnieku kopību lēmumu pieņemšanas nianses, kā arī dialoga veidošana ar būvniekiem, projektētājiem un citiem profesionāļiem.

Iveta Amoliņa
Juridiskās koledžas docētāja

Ceļā uz jurista kvalifikāciju

Utenas koledža (lietuviski *Utenos Kolegija*, angliski *Utena University of Applied Sciences*) ir moderna, uz studentiem orientēta valsts augstākās izglītības iestāde Lietuvā, kas piedāvā uz lietišķajiem pētījumiem un profesionālo darbību orientētas studijas starptautiski akreditētās studiju programmās. Viens no tās stūrakmeņiem ir vieslektori, kuri nāk no prestižākajām Eiropas universitātēm. Saskaņā ar 2015. gadā noslēgto sadarbības līgumu, Juridiskās koledžas absolventi var Utenā turpināt studijas nākamajā – profesionālā bakalaura līmenī. Tad nu 2021. gada 7. novembrī, absolvējot koledžu un iegūstot jurista palīga kvalifikāciju, šo iespēju mēs – Ina Linde, Kristiāna Oliņa, Jeļena Generalova – nolēmām noteikt nelaist garām un studijas turpināt!

No kreisās: Utenas koledžas direktors Raimundas Čepukas, absolventes Ina Linde un Kristiāna Oliņa, dekāne Vaida Bartkute-Norkūniene, direktora vietniece Vitalija Bartuševičiene. Fotografēšanās brīdī nebija klāt Jeļena Generalova.

Jāatzīst, ka studēt ārzemēs – tas ir liels izaicinājums. Lai arī kaimiņzeme, bet tomēr sveša valsts ar saviem likumiem, tradīcijām un valodu. Likumdošana Lietuvā un Latvijā atšķiras, taču ņemot vērā to, ka jurisprudence ir internacionāla, savu integrāciju vērtējam pozitīvi.

Juridiskās koledžas administrācija izlīdzēja ar lietuviešu kolēģu kontaktinformāciju, tad – dokumentu iesniegšana un studijas ir sākušās. Covid-19 ierobežojumu dēļ lielākoties viss notika attālināti. Komunikācijas problēmu nebija, darbojāmies *Moodle* studiju vidē, ar pasniedzējiem tikāmies lekcijās tiešsaistē, sazinājāmies izmantojot e-pastu. Studiju noslēgumā – Valsts eksāmens, kurš aptvēra divas tiesību jomas: Lietuvas Konstitūciju un Lietuvas Civillikumu/ Lietuvas Civilprocesu. Protams, piedzīvojam "valodas barjeru", bet godam izpildījām šī pārbaudījuma kā teorētisko, tā praktisko daļu kopā ar lietuviešu studentiem. Bakalaura darba izstrādes procesā pētījām Lietuvas tiesību praksi izvēlētās tēmas ietvaros. Komisija, kuras sastāvā bija zvērināti advokāti, prokurori un tiesneši, mūsu darbus vērtēja kā teicamus un izcilus ar piebildi, ka latviešu studentes demonstrē labas profesionālās zināšanas, ir lieliski apguvušas svešvalodu un prezentācijas prasmes.

Agro rītu izbraucieniem uz Lietuvu sekoja izlaiduma diena un 2022. gada 1. jūlijā Utenas kultūras centrā "Taurapilis" trīs latviešu absolventes saņēma diplomus un profesionālo bakalaura grādu ar jurista kvalifikāciju! Noslēgumā runā, veltot pateicības vārdus Utenas koledžas administrācijai un mācībspēkiem par atbalstu un vērtīgajām zināšanām, mēs apsolījām iedrošināt potenciālos studēt gribētājus izmantot šo sadarbības formu un iespēju – bakalaura grādu iegūt Lietuvā.

Ina Linde
Foto no I. Lindes personīgā arhīva

JURIDISKĀS KOLEDŽAS VĒSTNESIS
Izdevējs: SIA „Juridiskā koledža", Kronvalda bulv.1a, Rīga, LV-1010
www.jk.lv, e-pasts: redakcija@jk.lv
ISSSN 2500-9966